

ตลาดน้ำผลไม้ในสหภาพยุโรป

สหภาพยุโรป (European Union : EU) เป็นตลาดส่งออกน้ำผลไม้ที่มีศักยภาพ เนื่องจากประชากรมีรายได้สูงและคำนึงถึงสุขภาพมาก ส่งผลให้ตลาดน้ำผลไม้พร้อมดื่มมีแนวโน้มขยายตัวสูง เช่นเดียวกับน้ำผลไม้ชนิดเข้มข้นซึ่งมีปัจจัยเกื้อหนุนจากการขยายตัวของอุตสาหกรรมเครื่องดื่มที่มีส่วนประกอบของน้ำผลไม้ชนิดเข้มข้น อาทิ น้ำผลไม้ผสม น้ำอัดลม และผลิตภัณฑ์นม ปัจจัยดังกล่าวช่วยเพิ่มโอกาสในการส่งออกน้ำผลไม้ของไทยไป EU โดยเฉพาะน้ำผลไม้พร้อมดื่มซึ่งมีมูลค่าเพิ่มสูง และ EU ยังมีการนำเข้าไม่มากนัก ทั้งนี้ ข้อมูลที่น่าสนใจของตลาดน้ำผลไม้ใน EU มีดังนี้

- **การผลิต** เยอรมนี สเปน และอิตาลี เป็นประเทศผู้ผลิตน้ำผลไม้รายสำคัญของ EU โดยเห็นผลิตน้ำส้มและน้ำแอปเปิ้ลเพื่อรองรับการบริโภคภายใน EU เป็นหลัก อย่างไรก็ตาม เนื่องจากปริมาณผลผลิตยังไม่เพียงพอต่อความต้องการ ทำให้ EU ต้องนำเข้าน้ำผลไม้บางส่วนจากต่างประเทศ อาทิ น้ำส้มชนิดเข้มข้นเพื่อใช้เป็นวัตถุดิบในอุตสาหกรรมเครื่องดื่ม และน้ำแอปเปิ้ลในช่วงที่ปริมาณผลผลิตแอปเปิ้ลสดมีไม่เพียงพอต่อการบริโภค

- **การบริโภค** ชาวยุโรปมักบริโภคน้ำผลไม้เพิ่มขึ้นในช่วงฤดูหนาว เนื่องจากเป็นช่วงที่มีผลไม้สดออกสู่ตลาดน้อย และราคาค่อนข้างสูง ปัจจุบัน EU บริโภคน้ำผลไม้ทั้งสิ้นราวปีละ 9,700 ล้านลิตร โดยประเทศที่มีปริมาณการบริโภคน้ำผลไม้ต่อคนต่อปีมากที่สุด คือ เยอรมนี (40.3 ลิตร) รองลงมา ได้แก่ ฟินแลนด์ (32.2 ลิตร) และออสเตรีย (28.0 ลิตร) นอกจากนี้ ประเทศสมาชิกใหม่ของ EU ซึ่งมีการบริโภคน้ำผลไม้เฉลี่ยต่อคนต่อปีอยู่ในระดับค่อนข้างต่ำเพียง 16.9 ลิตร ก็เริ่มหันมาบริโภคน้ำผลไม้มากขึ้น เนื่องจากประชากรมีกำลังซื้อเพิ่มขึ้นตามการขยายตัวของเศรษฐกิจ

- **รสนิยม** รสนิยมการบริโภคน้ำผลไม้ของแต่ละประเทศใน EU ค่อนข้างแตกต่างกัน อาทิ ชาวอังกฤษนิยมบริโภคน้ำส้ม มีสัดส่วนสูงถึงร้อยละ 72 ของปริมาณการบริโภคน้ำผลไม้ของทั้งประเทศ ขณะที่ชาวเยอรมันนิยมบริโภคน้ำแอปเปิ้ล คิดเป็นร้อยละ 32 ของปริมาณการบริโภคน้ำผลไม้ของทั้งประเทศ นอกจากนี้สลิมนิยมบริโภคน้ำผลไม้เมืองร้อน อาทิ น้ำสับปะรด รวมถึงน้ำผลไม้เติมสารสกัดจากธรรมชาติ อาทิ สมุนไพร วิตามิน และเกลือแร่ นอกจากนี้ น้ำผลไม้อินทรีย์ ก็เป็นผลิตภัณฑ์ใหม่ที่มีแนวโน้มขยายตัวดีในปัจจุบัน

- **คู่แข่งและส่วนแบ่งตลาด** แหล่งที่ EU นำเข้าน้ำผลไม้ในปี 2548 ที่สำคัญ ได้แก่ **บราซิล** (คิดเป็นร้อยละ 12.2 ของมูลค่านำเข้าน้ำผลไม้ทั้งหมดของ EU) **จีน** (ร้อยละ 2.1) และ**สหรัฐอเมริกา** (ร้อยละ 1.6) ขณะที่ไทยเป็นแหล่งนำเข้าน้ำผลไม้อันดับ 7 มีสัดส่วนการนำเข้าร้อยละ 1.3 ของมูลค่านำเข้าน้ำผลไม้ทั้งหมดของ EU อย่างไรก็ตาม ไทยเป็นแหล่งนำเข้าสับปะรดสำคัญอันดับสองของ EU รองจากคอซตาริกา โดยครองส่วนแบ่งตลาดร้อยละ 20

- **ภาษีนำเข้า** EU ให้สิทธิพิเศษทางภาษีศุลกากรเป็นการทั่วไป (Generalized System of Preferences : GSP) แก่น้ำผลไม้นำเข้าจากไทย ทำให้ไทยเสียภาษีนำเข้าในอัตราร้อยละ 5.8-30.1 เทียบกับคู่แข่ง อาทิ บราซิล และสหรัฐฯ ซึ่งเสียภาษีนำเข้าน้ำผลไม้ในอัตราร้อยละ 10.5-33.6

ทั้งนี้ นอกจากมาตรการด้านภาษีแล้ว EU ยังนับเป็นตลาดที่ค่อนข้างเข้มงวดกับมาตรฐานสินค้านำเข้า ผู้ส่งออกน้ำผลไม้ของไทยจึงต้องคำนึงถึงปัจจัยต่าง ๆ อาทิ การปฏิบัติตามกฎระเบียบด้านสุขอนามัยอาหารที่ EU กำหนดไว้อย่างเคร่งครัด การปิดฉลากบรรจุภัณฑ์ให้ครบถ้วน ตลอดจนการส่งสินค้าที่ตรงต่อเวลา เพื่อให้สินค้าของไทยเป็นที่ยอมรับ และสามารถฉกฉวยโอกาสในการขยายตลาดส่งออกไป EU ได้อย่างต่อเนื่อง

ส่วนวิเคราะห์ธุรกิจ ฝ่ายวิชาการ

ธันวาคม 2549